

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

**Finansijski izvještaji
za godinu završenu 31. decembra 2014.**

Sadržaj

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (bilans uspjeha)	3
Izvještaj o finansijskom položaju (bilans stanja)	4
Izvještaj o promjenama kapitala	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 59

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima i Upravi Bosna Bank International d.d.

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Bosna Bank International d.d. (u daljem tekstu „Banka“) koji uključuju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2014. godine i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o kretanju kapitala i izvještaj o gotovinskim tokovima za godinu koja je tada završila, pregled računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje uslijed prevare ili pogreške.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izvještajima. Reviziju finansijskih izvještaja izvršili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumijeva primjenu procedura u cilju pribavljanja revizorskog dokaza o iznosima i objavama sadržanim u finansijskim izvještajima. Izbor procedura zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima nastalog ili uslijed pronevjere ili uslijed greške. Pri procjeni ovih rizika revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja Banke u cilju odabira adekvatnih revizijskih procedura u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Banke. Revizija također obuhvata ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni kao osnova za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Bosna Bank International d.d., sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine kao i rezultate poslovanja i gotovinske tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Pricewaterhouse
PricewaterhouseCoopers d.o.o. Sarajevo

Alida Selimović, Ovlašteni revizor

Sarajevo, 17. april 2015. godine

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2014.	2013.
Prihodi od poslovanja s bankama (Murabaha. Wakala), od finansiranja fizičkih i pravnih lica (Musharaka i Ijara)	5	25.503	22.323
Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama (Wakala)	5	(8.887)	(9.109)
Neto prihodi od finansiranja i ulaganja		16.616	13.214
Neto troškovi rezervisanja i provizija	10	(1.767)	(955)
Neto prihod od profitnih marži poslije troškova rezervisanja		14.849	12.259
Prihodi od naknada i provizija	6	6.985	6.361
Rashodi od naknada i provizija	6	(1.368)	(1.126)
Neto dobit iz finansijskog poslovanja	7	649	549
Ostali operativni prihodi		354	451
Troškovi zaposlenih	8	(9.326)	(8.391)
Troškovi amortizacije	20, 21	(1.209)	(1.161)
Ostali operativni troškovi	9	(6.455)	(5.726)
Naplaćena otpisana potraživanja	11	54	95
Dobit prije oporezivanja		4.533	3.311
Trošak poreza na dobit	12	(519)	(339)
Neto dobit za godinu		4.014	2.972

Napomene na stranama 7 do 59 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

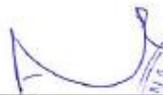
Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o finansijskoj poziciji

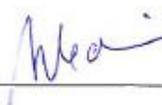
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
AKTIVA			
Novac i sredstva kod banaka	13	144.530	147.743
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	14	33.138	27.087
Plasmani bankama	15	61.972	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	16	47	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	17	598	542
Finansiranje klijenata	18	378.674	334.037
Ostala aktiva	19	2.631	5.221
Nekretnine i oprema	20	14.116	9.532
Nematerijalna imovina	21	726	802
UKUPNA AKTIVA		636.432	561.796
OBAVEZE			
Depoziti banaka	23	29.341	35.276
Depoziti klijenata	22	390.624	357.690
Obaveze za primljene pozajmice	24	115.570	77.604
Ostale obaveze	25	8.956	3.334
Rezervisanja za obaveze i troškove	26	793	758
UKUPNE OBAVEZE		545.284	474.662
KAPITAL			
Dionički kapital	27	80.059	80.059
Zakonske rezerve		2.333	1.739
Zadržana dobit		8.756	5.336
UKUPNI KAPITAL		91.148	87.134
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		636.432	561.796

Napomene na stranama 7 do 59 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Uprava je odobrila prikazane finansijske izvještaje dana 17. aprila 2015. godine te ih potpisuju:

Direktor banke, Amer Bukvić

Direktor sektora za strateško planiranje i finansijsku kontrolu, Edin Brkić

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o promjenama kapitala

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2013. godine	50.059	713	3.390	54.162
Raspored dobiti ostvarene u 2012.g.	-	1.026	(1.026)	-
Povećanje dioničkog kapitala	30.000	-	-	30.000
Dobit za godinu	-	-	2.972	2.972
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	80.059	1.739	5.336	87.134
Raspored dobiti ostvarene u 2013.g.	-	594	(594)	-
Dobit za godinu	-	-	4.014	4.014
Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	80.059	2.333	8.756	91.148

Napomene na stranama 7 do 59 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2014.	2013.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		4.533	3.311
Usklađivanje za:			
Amortizaciju	20, 21	1.209	1.161
Gubitak po osnovu rashodovanja nekretnina i opreme		13	43
Neto umanjnje vrijednosti i ostala rezervisanja		2.080	955
Usklađenje fer vrijednost finansijske imovine		(65)	(107)
Usklađenja za novčane tokove iz ulagačkih i finansijskih		(21)	(21)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena		7.749	5.342
(Povećanje) obavezne rezerve kod Centralne banke		(6.051)	(4.754)
(Povećanje) plasmana bankama		(25.161)	(3.394)
(Povećanje) finansiranja klijenata		(46.416)	(66.717)
(Povećanje) ostale aktive		(1.200)	(3.918)
(Smanjenje) depozita od banaka		(5.935)	(1)
Povećanje obaveza prema klijentima		32.934	76.277
Povećanje ostalih obaveza		5.622	263
		(38.458)	3.098
Plaćeni porez na dobit		(404)	(299)
NETO NOVČANA SREDSTVA (KORIŠTENA) / IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		(38.862)	2.799
Ulagačke aktivnosti			
(Kupovina) / prodaja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti		7	(16)
Kupovina nekretnina i opreme		(2.345)	(1.840)
Primljene dividende		21	21
NETO NOVČANA SREDSTVA IZ ULAGAČKIH FINANSIJSKE AKTIVNOSTI		(2.317)	(1.835)
Finansijske aktivnosti			
Uplata kapitala		-	30.000
Prilivi po osnovu primljenih pozajmica		42.339	29.941
Odlivi po osnovu primljenih pozajmica		(4.373)	(4.967)
NETO NOVČANA SREDSTVA IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		37.966	54.974
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata na početku godine		(3.211)	55.938
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		147.743	91.805
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	13	144.530	147.743

Napomene na stranama 7 do 59 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Opći podaci

Bosna Bank International d.d. je osnovana 19. oktobra 2000. godine kao prva banka u Bosni i Hercegovini koja radi na principima Islamskog bankarstva.

Dana 13. marta 2002. godine Banka je stekla dozvolu za domaće platne transakcije od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, i u novembru iste godine Banka je dobila licencu za osiguranje depozita.

Banka je napravila svoju prvu transakciju početkom 2001. godine.

Glavna djelatnost Banke uključuje pružanje slijedećih bankarskih usluga:

1. finansiranje pravnih lica i fizičkih lica,
2. prikupljanje i plasiranje depozita,
3. aktivnosti na međubankarskom tržištu,
4. mjenjačke i
5. ostale bankarske usluge.

Dioničari Banke su:

	31. decembra 2014.		31. decembra 2013.	
	Iznos	%	Iznos	%
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	36.393	45,46	36.393	45,46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	21.833	27,27	21.833	27,27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	21.833	27,27	21.833	27,27
Ukupno	80.059	100,00	80.059	100,00

Sjedište Banke je na adresi Trg Djece Sarajeva bb, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Zaposleni

Na dan 31. decembra 2014. godine Banka je imala 312 zaposlenih (2013: 279 zaposlenih).

1. Opći podaci (nastavak)

Nadzorni odbor

Predsjednik	Abdul Aziz Ahmed Al Muhairi
Zamjenik predsjednika	Mazin Ahmed Al Ghunaim
Član	Hamza Afif Taha
Član	Sharol A Razar
Član	Kamil Gokhan Bozkurt

Odbor za reviziju

Predsjednik	Harun Kapetanović
Zamjenik predsjednika	Abdul Hakim Kanan
Član	Abdallah Saleh Abu Khajil
Član	Mehmet Kamil Tumer
Član	Edin Brkić do 31. jula 2014.
Član	Safet Proho od 20. oktobra 2014.

Šerijatski odbor

Predsjednik	Prof. Dr. Mustafa Cerić
Zamjenik predsjednika	Dr. Abdulsattar Boughoudah
Član	Dr. Nizam Al-Yaqoobi
Član	Dr. Šukrija Ramić
Član	Saleh Michael Gassner

Uprava

Direktor	Amer Bukvić
Izvršni direktor	Emir Čehajić
Izvršni direktor	Vildana Škaljić do 24. augusta 2014.
Izvršni direktor	Emina Šišić od 1. marta 2015.

Sekretar Banke

Salih Purišević

1. Opći podaci (nastavak)

1.1 Uticaj finansijske krize

Nedavne promjene u globalnom i Bosanskohercegovačkom finansijskom tržištu

Globalna ekonomija je ponovo ušla u period nestabilnosti zbog vrlo slabog ekonomskog rasta prije svega u Europi te političke nestabilnosti u istočnoj Europi i na području srednje Azije. Glavni ekonomski rast dolazi ponovo sa područja američkog kontinenta i Azije. Europske ekonomije se nalaze u veoma lošoj poziciji po pitanju ekonomskog rasta, deflacije zbog mjera štednje koje su prisutne kod budžetskih korisnika te slabljenja eura u odnosu na dolar. U regionalnom okviru zabrinjavajući je nastavak rasta nekvalitetnih kredita u bankarskom sektoru. Niske kamatne stope na svjetskim tržištima prouzrokovane monetarnom politikom i aktivnostima centralnih banaka zadržale su se i u 2014. godini.

Ekonomski rast u Bosni i Hercegovini je očekivan od 0,7% što je značajno manje u odnosu na očekivanja prije svega zbog poplava u maju i augustu 2014. godine, demonstracija u prvom kvartalu 2014. godine te političke nestabilnosti uzrokovane nacionalnim izborima i sporom formiranju vlasti.

Kao rezultat svojih analiza u septembru 2014. godine agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Moody's Investors Service objavila je godišnji izvještaj o kreditnom rejtingu Bosne i Hercegovine, prema kojem je suvereni kreditni rejting ostao isti „B3 sa stabilnim izgledima“. Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's u septembru 2014. potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. Faktori koji utječu na ocjenu kreditnog rejtinga BiH nisu značajnije promijenili uprkos elementarnim nepogodama koje su u prošloj godini zahvatile zemlju.

Uticaj majskih i augustovskih poplava značajno je uticao na porast nekvalitetne aktive u bankarskom sektoru. Uprava Banke je poduzela sve korake i mjere u sanaciji nekvalitetnih kredita te nastavlja da posluje sa intencijom održivog rasta uprkos nepovoljnog ekonomskog okruženja.

Utjecaj na likvidnost

Kako bi prevazišla finansijske probleme izazvane ekonomskom i finansijskom svjetskom krizom i očuvala likvidnost, Banka je pojačala praćenje rizika likvidnosti, te je prilagodila i unaprijedila planove likvidnosti u skladu sa trenutnom situacijom.

Uprava Banke vjeruje da će i ubuduće upravljati rizikom likvidnosti na kvalitetan način smatrajući to permanentnom obavezom i osnovnom pretpostavkom za održivost na finansijskom tržištu.

Utjecaj na dužnike

Najznačajnije poduzete mjere i aktivnosti u pogledu minimiziranja refleksije finansijske i ekonomske krize na uspješno poslovanje Banke u domenu finansiranja klijenata, ogledaju se u slijedećem:

- Selektivan pristup svim klijentima koji pokazuju osjetljivost prema krizi;
- Reprogramiranje obaveza finansiranja sa kašnjenjem do 90 dana u skladu sa odlukama Agencije za bankarstvo;
- Jači monitoring u ranoj fazi kašnjenja obaveza finansiranja;
- Redovni sastanci za praćenje naplate od finansiranja klijenata.

Banka dnevno prati i analizira stanje i kvalitet portfolija finansiranja klijenata, te u skladu sa potrebama poduzima odgovarajuće mjere. Intenzivirane su aktivnosti zaposlenika Banke na analizi rizičnosti svakog novog plasmana i naplati dospjelih potraživanja. Pojačan je monitoring i cjelokupno praćenje klijenata, pogotovo onih koji imaju veći nivo plasmana.

1. Opći podaci (nastavak)

Utjecaj na kolaterale (naročito nekretnine)

Iznos rezervisanja za finansiranja u kašnjenju zasniva se na procjeni Uprave Banke na datum bilansa uzimajući u obzir novčane tokove koji mogu nastati kao rezultat preuzimanja vrijednosti kolaterala umanjengog za troškove sticanja i prodaje istog. Tržište Federacije Bosne i Hercegovine za mnoge vrste kolaterala, naročito nekretnina, je ozbiljno pogođeno trenutnim turbulencijama međunarodnog finansijskog tržišta, koje su prouzrokovale nižu likvidnost određenih vrsta sredstava. Kao rezultat toga, ostvarena vrijednost kolaterala se može razlikovati od procijenjene vrijednosti kod umanjenja vrijednosti.

Banka u svom poslovanju kao jedan od najčešćih oblika obezbjeđenja potraživanja od klijenata primjenjuje zaloge na materijalne i nematerijalne stvari. U skladu sa Procedurom za upravljanje kolateralama Banka uzima zaloge na nepokretne stvari koje su u omjeru 1,5 do 2 puta veće u odnosu na vrijednost potraživanja i vrijednost zaloga na pokretne stvari 2 do 3 puta veće u odnosu na vrijednost potraživanja, ukoliko je potraživanje Banke pokriveno samo zalogom na pokretne stvari.

Banka redovno prati kretanje tržišne vrijednosti kolaterala. Tržišnu vrijednost založenih nekretnina Banka prati ponovnom procjenom tržišne vrijednosti nekretnine od strane ovlaštenog procjenitelja ili internom procjenom ovlaštenog službenika banke.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

2.1 Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine. br. 83/09), Zakonom o bankama i Bankama i odlukama Agencije za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu: FBA). U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine primjenjuju se Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) koji su prevedeni na bosanski jezik od strane ovlaštenog računovodstvenog tijela.

Banka primjenjuje sve MRS i MSFI sa dopunama i tumačenjima standarda koji su objavljeni od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC) i Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), te prevedeni na Bosanski jezik u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBIH“) do 31. decembra 2009. godine. Zbog toga ovi finansijski izvještaji su u svim stavkama usaglašeni sa zahtjevima MSFI.

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisi stupili na snagu

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene standarda i interpretacije su bile izdate ali nisu stupile na snagu:

- IFRS 9 (revidiran u 2010. godini) “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015. godine);
- Izmjene IFRS 9 “Finansijski instrumenti” i IFRS 7 “Finansijski instrumenti: Objave” – Obavezni datum primjene IFRS 9 i objave prelaska (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015. godine);
- MSFI 15, „Prihod od ugovora sklopljenih sa kupcima“ (efektivan za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2017. godine i ranija primjena je dozvoljena. Grupa procjenjuje uticaj MSFI 15 na finansijske izvještaje).

Banka nije procijenila potencijalni uticaj na finansijske izvještaje.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1 Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

Definicije

Pojmovi Islamskog bankarstva korišteni u finansijskim izvještajima imaju značenje kako slijedi:

Murabaha

Ovim ugovornim odnosom Banka prodaje robu ili neku drugu imovinu, koju je prethodno kupila od partnera uz unaprijed ugovorene specifične uslove. Prodajna cijena uključuje trošak nabave i dogovoreni profit.

Musharaka

Ovim ugovornim odnosom Banka i njen partner, ortak, ulažu sredstva u postojeći ili novi projekt, ili vlasništvo nad određenom imovinom, bilo stalno ili privremeno koje će na kraju u potpunosti preći na partnera. Ostvareni profit se dijeli prema ugovoru, a gubitak se dijeli u skladu sa relativnim iznosom udjela u projektu.

Wakala

Ugovorni odnos između dvije strane gdje jedna od strana osigurava određena sredstva agentu, koji ta sredstva ulaže u skladu s odredbama ugovora uz naknadu (koja se određuje kao fiksni iznos ili postotak od iznosa ulaganja). Agent je obavezan odmah izvršiti povrat sredstava u slučaju nepridržavanja ugovornih obaveza, nemara ili drugog oblika kršenja odredbi ugovora.

Ijara

Ijara je ugovorni odnos po kojem Banka kupuje određenu nekretninu ili opremu te istu iznajmljuje klijentima.

Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu historijskog troška osim finansiranja klijenata koji se vodi po amortizovanom trošku i finansijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti koja se vodi po fer vrijednosti.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2 Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Sredstva i obaveze izražene u stranim valutama su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne Banke Bosne i Hercegovine na posljednji datum izvještajnog perioda.

Monetarne stavke izražene u stranim valutama preračunavaju se po kursu važećem na datum izvještavanja. Ukoliko postoji više kurseva koristi se terminska stopa prema kojoj bi budući novčani tokovi po osnovu te transakcije ili stanja mogli biti izmireni, a u slučaju da su isti nastali. Nemonetarne stavke mjerene po historijskom trošku izražene u stranoj valuti preračunate su po kursu važećem na datum prvobitnog priznavanja.

Kursevi koji se koriste u finansijskim izvještajima su zvanični kursevi utvrđeni od strane Centralne banke Bosne i Hercegovine („CBBH). Na dan 31. decembra srednji kursevi su slijedeći:

Kurs	2014. BAM	2013. BAM
USD	1,6084	1,4190
EUR	1,9558	1,9558

2.3 Neto prihod od finansiranja i ulaganja

Neto prihod od finansiranja predstavlja udio Banke u prihodima koji su generisani investiranjem sredstava klijenata koje je Banka dala na raspolaganje nakon odbitka troškova vezanih za prikupljanje sredstava koja su investirana.

Murabaha i Wakala

Prihod se priznaje tokom vremena trajanja ugovora uzimajući u obzir efektivnu stopu prinosa.

Musharaka i Ijara

Prihod se obračunava upotrebom metode efektivne stope prinosa na opadajući iznos glavnice.

U skladu s principima Islamskog bankarstva, sredstva koja klijent drži na tekućim i depozitnim računima kod Banke mogu se koristiti kao jedan od izvora finansiranja Musharaka projekata, a troškovi vezani uz te depozitne račune se prikazuju kao troškovi Musharaka transakcija.

Po Šerijatskim propisima, Banka ne smije ostvarivati prihode od kamate. Svi ostvareni penali se izdvajaju u dobrotvorne svrhe.

2.4 Prihodi i troškovi od naknada i provizija

Naknade i provizije se iskazuju po obračunskoj osnovi po pružanju usluge komitentiu. Prihod od naknada i provizija podrazumijeva sve prihode ostvarene pružanjem usluga komitentima Banke.

Naknade za obradu zahtjeva finansiranja komitenata i naknade za odobrene garancije se od 2011. godine naplaćuju jednokratno, unaprijed, a prihod se razgraničava metodom efektivne kamatne stope na broj mjeseci korištenja finansiranja, odnosno garancija.

Prihode od naknada čine prihodi po osnovu unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa, prihodi od naknada po vanbilansnim poslovima, brokersko-dilerskim poslovima i slično.

Rashode od naknada čine rashodi naknada koje Banka plaća CB BiH za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi kartičarskog poslovanja, naknade za usluge Agencije za bankarstvo, Agencije za osiguranje depozita i druge slične naknade.

Troškovi po naknadama i provizijama se priznaju u periodu kada su nastali.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Plaćanja temeljem najma

Plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti linearnom metodom tokom trajanja najma.

2.6 Porez na dobit

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer isključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilansa.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

2.7 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospjeća kraćim od 90 dana od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima CBBH, ostale pogodne hartije od vrijednosti, finansiranje komitenata i pozajmice date bankama.

U bilansu stanja Banke, novčana sredstva predstavljaju novčana sredstva u domaćoj i stranim valutama u trezoru i blagajnama Banke, sredstva na računima rezerve kod CBBH.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva proizlaze iz aktivnosti finansiranja, deviznog poslovanja, depozita i plaćanja te se koriste u trgovanju vrijednosnim papirima, nabavci i naplati potraživanja, te proizilaze iz ostalih bankarskih usluga.

Banka klasifikuje finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansiranje komitenata i potraživanja, finansijska sredstva po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak, finansijska sredstva namijenjena prodaji i finansijska sredstva koja se drže do dospijea.

Troškovi transakcija su dodatni troškovi koji se mogu direktno pripisati nabavci, izdavanju ili smanjenju finansijskih instrumenata. Dodatni trošak se odnosi na trošak koji je nastao uslijed obavljanja transakcije. Troškovi transakcije uključuju naknade i provizije koje se plaćaju posrednicima (uključujući zaposlenike koji obavljaju funkciju posrednika), savjetnicima, brokerima i dilerima, kao i poreze određene od strane regulatornih agencija i berze vrijednosnih papira, kao i poreze i dažbine koji se odnose na transfer. Troškovi transakcije ne uključuju premije za dugovanja ili diskonte, troškove finansiranja ili interne administrativne troškove ili troškove držanja zaliha.

Amortizovana vrijednost se odnosi na iznos po kome je inicijalno priznat neki finansijski instrument, umanjen za sve otplate glavnice, i uvećan za obračunatu profitnu maržu, odnosno iznos po kome je priznato neko finansijsko sredstvo, umanjen za otpisani dio gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti. Obračunata profitna marža uključuje amortizaciju troškova transakcije koji se razgraničavaju nakon inicijalnog priznavanja, te amortizaciju svih premija ili diskonta do iznosa na datum dospijea, korištenjem metode efektivne profitne marže. Obračunata razgraničena profitna marža i obračunati razgraničeni troškovi, uključujući amortizovane diskonte i premije (kao i odgođene naknade, ukoliko takve postoje), nisu prikazani odvojeno i uključeni su u knjigovodstvene vrijednosti odnosnih stavki u izvještaju o finansijskom položaju (bilans stanja).

Metoda efektivne profitne marže je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze, u periodu kada su stvarno nastali, kako bi se postigla konstantna periodična profitna marža (efektivna marža) za knjigovodstveni iznos. Efektivna marža je profitna marža koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili prihode kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili gdje je to moguće kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze. Efektivna profitna marža diskontuje novčane tokove instrumenata, varijabilne profitne marže do datuma narednog utvrđivanja iznosa profitne marže, osim u slučaju premija ili diskonta koji odražavaju raspon finansiranja komitenata po promjenljivoj profitnoj marži specificiranoj u instrumentu profitne marže, ili u slučaju postojanja ostalih promjenljivih iznosa koji nisu izmijenjeni u skladu sa stopama na tržištu. Takve premije ili diskonti se amortizuju tokom čitavog očekivanog vijeka trajanja instrumenata. Obračun uključuje sve naknade i poene plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne profitne marže.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je sva ona finansijska imovina koja nije razvrstana ni u jednu od ostale tri grupe. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje sredstva koja Banka može zadržati na neodređeno vrijeme, koja mogu biti prodana u slučaju potrebe za povećanjem likvidnosti ili promjena u kamatnim stopama, deviznim kursovima ili kapitalnim cijenama, ili cijenama dionica, ili sredstva koja nisu klasifikovana kao zajmovi i potraživanja, sredstva koja se drže do dospijea ili kao finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Početno vrednovanje vrši se po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. Naknadno vrednovanje vrši se po fer vrijednosti i razlika se priznaje u kapital preko sveobuhvatne dobiti.

Kod prodaje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju učinak iskazan u kapitalu prenosi se u bilans uspjeha kao realizovani dobitak ili gubitak.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka

Finansijska sredstva po fer vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka imaju dvije kategorije: finansijski instrumenti za trgovanje (uključujući derivative) i finansijski instrumenti svrstani u tu kategoriju. Finansijski instrumenti su svrstani u ovu kategoriju ako su napravljeni ili preuzeti u svrhu prodaje ili kupovine unutar kratkog vremenskog perioda, u svrhu kratkoročne dobiti kroz akviziciju, ili po odluci Menadžmenta.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka priznata su od strane Banke na datum trgovanja tim sredstvima.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka su inicijalno priznata po fer vrijednosti. Sve transakcije su odmah priznate u izvještaju u sveobuhvatnoj dobiti. Naknadno vrednovanje je također priznato po fer vrijednosti.

Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama

Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama se početno priznaju po ugovorenom iznosu što predstavlja primljeni iznos. Obaveze po uzetim kreditima iskazuju se po amortizovanom trošku, a nastali troškovi transakcije priznaju se u izvještaju dobiti i gubitka tekućeg perioda.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i finansijske imovine raspoložive za prodaju je njihova kotirana prodajna tržišna cijena na datum bilansa, bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za finansijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosne papire koji ne kotiraju) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Banka utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnike procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između informisanih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontovanog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi se temelje na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum bilansa za finansijske instrumente sa sličnim uslovima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum bilansa.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelimično) kada isteknu prava na primitke novčanih tokova od finansijskog instrumenta ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Banka prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promjene, Banka će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti

Plasmani bankama (Murabaha)

Murabaha poslovi su investicije u kupoprodaju trgovačke robe koja se priznaje kao plasmani sa drugim bankama. Razlika između kupovne i prodajne cijene se smatra stopom povrata na investicije i obračunava se tokom trajanja kupoprodajnog ugovora koristeći se primjenom metode stvarnog prinosa. Ove investicije se klasifikuju kao finansijski instrumenti i iskazuju se po amortizovanom trošku.

Sve druge kupovine i prodaje investicija se priznaju na dan trgovine, dan kad se Banka obavezala da kupi ili proda sredstva.

Finansiranje klijenata

Finansiranje klijenata iskazuje se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

Vlasnički udjeli

Vlasnički udjeli se klasifikuju kao raspoloživi za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, u kojem slučaju vlasnički udjeli se iskazuju po trošku umanjenom za bilo kakvo umanjenje vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi na koje se plaća profitna marža inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospijeću priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tokom perioda trajanja zajma, na temelju efektivne stope.

Obaveze prema bankama i klijentima

Obaveze prema bankama i klijentima su klasifikovane kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne stope prinosa.

Preuzeti kolaterali

Preuzeti kolaterali predstavljaju finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja komitenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjera Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

Obaveze na osnovu finansiranja komitenata

Banka izdaje finansijske garancije. Finansijske garancije predstavljaju neopozive garancije koje garantuju naplatu u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećoj strani i nose jednaku količinu kreditnog rizika kao i finansiranje komitenata. Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Ovaj iznos se amortizuje na osnovu proporcionalne metode tokom trajanja obaveze.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Mjerenje umanjenja vrijednosti pokriva finansijsku imovinu klasifikovanu kao finansiranja i potraživanja, vrednovanu metodom amortizovanog troška te povezane vanbilansne izloženosti, a posebno:

- Bilansne izloženosti:
 - Finansiranje komitenata,
 - Prekoračenja/tekući računi, revolving linije finansiranja komitenata/linije finansiranja,
 - Prisilna potraživanja (npr. potraživanja koja nastaju po osnovi akreditiva, garancija i sl.).
- Vanbilansne izloženosti:
 - Garancije,
 - Akreditivi,
 - Neiskorišteni iznosi revolving linija finansiranja komitenata /linija finansiranja/ (npr. prekoračenja po tekućem računu, druge revolving linije, neiskorišteni, a odobreni zajmovi i sl.).

Obračun rezervi pokriva slijedeće portfolije:

- Izloženosti fizičkim licima,
- Izloženosti pravnim licima (uključujući i SME klijente),
- Izloženosti bankama i ostalim finansijskim institucijama,
- Izloženosti prema državi, državnim institucijama, općinama i sl.,
- Ostala potraživanja (uključuje sve što je u opsegu MRS-a 39 kategorija „zajmovi i potraživanja“, a nije ranije navedeno).

Banka procjenjuje rezervaciju za umanjenje vrijednosti u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 – „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“ i u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo FBiH. Kalkulacija rezervacija uzima u obzir rizike individualnih izloženosti i postojanje objektivnih dokaza za umanjenje vrijednosti, uzimajući u obzir kvalitet, vrijednost i tržišnu vrijednost kolaterala. Rezervacije za umanjenje vrijednosti se obračunavaju grupno na nivou portfolija i na individualnoj osnovi. Na značajne pojedinačne plasmane se vrši procjena ispravke vrijednosti na individualnom nivou, dok se ostatak portfolija procjenjuje kolektivno. Individualni značajni plasmani su plasmani čija izloženost prelazi 50.000 BAM i čiji dani kašnjenja prelaze 90 dana.

Sve individualno značajne izloženosti za koje su identificirani događaji koji ukazuju na umanjenje vrijednosti se procjenjuju na individualnoj osnovi. Taj pristup se primjenjuje na sve klijente i sve tipove izloženosti.

Umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi Banka primjenjuje na:

1. Izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza,
2. Izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne (specifične rezervacije za gubitke od finansiranja).

a) Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku

Banka je dužna provjeriti sa svakim datumom bilansa da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti finansijske imovine. Ukoliko postoje takvi pokazatelji, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine.

Finansiranje klijenata je objavljeno uključujući umanjenje vrijednosti, kako bi odražavalo procijenjeni nadoknadivi iznos. Rezervacije se formiraju redovno praćenjem nadoknadivog i knjigovodstvenog iznosa.

Umanjena finansijska imovina klasifikuje se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeca, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Iznosi rezervacija se određuju na osnovu historijskih stopa rezervacije na nenaplativi iznos glavnice.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Finansijski instrumenti (nastavak)

Povećanje rezervacija priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ukoliko je potraživanje od finansiranja klijenata nenaplativo, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, potraživanje se direktno otpisuje. Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezervacija se tada prihoduje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Sredstva vođena po amortizovanom trošku uključuju vrijednosne papire raspoložive za prodaju, za koje ne postoji pouzdana vrijednost. Na svaki datum bilansa, Banka razmatra postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti određenih finansijskih sredstava ili grupe finansijskih sredstava.

b) Procjene potencijalnih gubitaka na finansijskoj imovini u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine

U skladu sa Uputstvom o izmijenjenom načinu formiranja, evidentiranja i izvještajnog iskazivanja rezervi za gubitke od finansiranja, koje je donijela Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Banka i dalje mora voditi adekvatnu internu evidenciju i u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (FBA) o klasifikacija aktive i vanbilansnih stavki prema stepenu naplativosti. Banka je dužna da klasifikuje kredite, plasmane i druge bilansne i vanbilansne izloženosti Banke riziku, u kategorije A, B, C, D i E u skladu sa procjenom naplativosti kredita i drugih plasmana na osnovu urednosti izmirenja obaveza dužnika, finansijskog položaja dužnika i instrumenata obezbjeđenja naplate potraživanja. Procijenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom slijedećih procenata: 2% na plasmane klasifikovane u kategoriju A, 5% - 15% na plasmane kategorije B, 16% - 40% na plasmane kategorije C, 41% - 60% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

Ako je iznos rezervi za kreditne gubitke, obračunat u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, veći od zbira iznosa ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i već formiranih rezervi za kreditne gubitke, utvrđenu razliku Banka je obavezna da tretira kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke u skladu sa prethodno navedenom odlukom. Navedeni iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke.

Ako je iznos ispravke vrijednosti i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od obračunatog iznosa rezervi za kreditne gubitke, Banka nema obavezu da formira rezerve za kreditne gubitke. Banke ne može iskazani veći iznos ispravki vrijednosti u odnosu na obračunate rezerve za kreditne gubitke za pojedine komitente ili partije koristiti za umanjenje nedostajućih rezervi za kreditne gubitke za druge komitente. U skladu sa istom odlukom, Banke ne može umanjivati iznos već formiranih rezervi za kreditne gubitke.

c) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju i sredstva vođena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Banka na svaki izvještajni datum procjenjuje da li postoji objektivni dokaz da finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava pokazuje znakove umanjenja vrijednosti. U slučaju hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao sredstva raspoloživa za prodaju, značajan pad ili nastavak pada fer vrijednosti hartije ispod njene nabavne vrijednosti ukazuje da je takva hartija od vrijednosti obezvrijeđena. Ako postoji dokaz umanjenja vrijednosti za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulativni gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i trenutne fer vrijednosti – se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Ako se u narednom periodu poveća fer vrijednost dužničkih instrumenata priznatih kao raspoloživih za prodaju, a povećanje je objektivno povezano sa događajem koji je nastao nakon što je gubitak zbog umanjenja vrijednosti priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, gubitak zbog umanjenja vrijednosti se ukida kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)**2.9 Rezervisanja**

Rezervisanja za odštetne zahtjeve po sudskim sporovima se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

Za vanbilansne obaveze rezervacije se formiraju u sljedećim slučajevima:

- ukoliko postoji događaj koji se desio u prošlosti, za koji postoji sadašnja obaveza plaćanja Banke (poziv na plaćanje, i sl.),
- više od 50% je vjerovatno da će Banka morati izmiriti obaveze i
- ukoliko je moguće pouzdano procijeniti iznos obaveze koja predstavlja gubitak i u jednakom iznosu formirati rezervacije.

2.10 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2014.	2013.
	%	%
Zgrade	1,3 – 2,0%	1,3 – 2,0%
Računari	20,0 – 33,3%	20,0 – 33,3%
Motorna vozila	15,5%	15,5%
Ostala imovina	7,0 – 33,3%	7,0 – 33,3%

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenja

Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

2.11 Nematerijalna imovina

(a) Licence

Stечene licence za kompjuterski softver se iskazuju po historijskoj nabavnoj vrijednosti. Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodijelili u toku njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

(b) Računarski softver

Stечene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Banka i koji će vjerovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući dio pripadajućih režijskih troškova.

Amortizacija se obračunava na svu nematerijalnu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Sljedeći procijenjeni korisni vijekovi se koriste:

Softver i licence

5 godina

Metoda amortizacije i procijenjeni korisni vijek pregledaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.12 Troškovi zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenih, Banka uplaćuje penziona i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i transport kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom. Ovi se troškovi priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penziona fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti perioda u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije i bonusi za prijevremeno penzionisanje

Banka isplaćuje otpremnine u slučaju penzionisanja u visini od minimalno tri prosječne plate zaposlenog u FBiH izračunate od strane Federalnog Biroa za Statistiku ili tri plate isplaćene u Banci u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

2.13 Dionički kapital

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata redovne dionice i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.14 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve su kreirane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine koji zahtijeva da se 10% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dosegnu 25% dioničkog kapitala. Ako rezerve do kraja pete poslovne godine ne dostignu visinu od 25% dioničkog kapitala, za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo je obavezno povećati prijenos u rezerve na 20% godišnje dobiti sve dok rezerve ne dosegnu iznos od 25% dioničkog kapitala. Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prošlih godina.

2.15 Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i odobreno a ne iskorišteno finansiranje klijenata. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

2.16 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njezinog bilansa. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

2.17 Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj, a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik (Napomena 29).

3. Upravljanje finansijskim rizikom

3.1 Strategija korištenja finansijskih instrumenata

Funkcija upravljanja rizicima uzima u obzir finansijski rizik, operativni rizik i pravni rizik. Finansijski rizik obuhvata tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik profitne marže i druge rizike promjena cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizikom vrše odjeli nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je odobrila Uprava.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kreditnim rizikom usvajanjem politika i procedura za analizu, koncentraciju i diversifikaciju kreditnog rizika unutar Sektora za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom. Također Banka ima usvojene procedure za praćenje rizika likvidnosti unutar Sektora sredstava i finansijskih institucija, dok Odjel za operativni rizik i informacijsku sigurnost i interne kontrole prati i procjenjuje razinu operativnog rizika Banke.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom okruženju.

3.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku Banke se ogleda u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijskih sredstava u izvještaju o finansijskoj poziciji. Za garancije i potencijalne obaveze, maksimalna izloženost kreditnom riziku je iznos obaveze.

Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Izlaganje Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja mora biti pokriveno odgovarajućim kolateralom, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktom. Vrste kolaterala prihvatljivog za Banku, kao i odnos vrijednosti zaloga i kredita/finansiranja ili garancije utvrđeni su Odlukom o definiranju, procjeni i tretmanu kolaterala.

Kako bi diversificirala rizik i minimizirala koncentraciju kreditnog rizika Banka fokusira finansijske aktivnosti na što veći broj komitenata, sa manjim iznosima.

U slučaju značajne izloženosti, Banka koristi zajedničko finansiranje sa drugim bankama na prijedlog klijenta, banke ili druge banke. Svaka banka koja učestvuje u zajedničkom finansiranju preuzima rizik svog dijela portfolija.

Banka vodi računa o disperziji rizika prema pojedinim regijama i djelatnostima, nastojeći usmjeravati plasmane u sve privredne grane:

- građanima i samostalnim poduzetnicima,
- individualnim poljoprivrednim proizvođačima,
- privrednim društvima iz trgovinske djelatnosti,
- privrednim društvima iz industrijske djelatnosti,
- privrednim društvima iz ostalih djelatnosti (turizam, ugostiteljstvo i sl.),
- bankama i finansijskim institucijama.

Komitet za finansiranje i investicije Banke ili organizacioni dio kome Komitet da ovlaštenje odlučuje o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja/ iz osnova:

- svakog pravnog posla čijom vrijednošću dolazi do izloženosti Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica,
- svakog pravnog posla zbog kojeg bi nastala ili se povećala izloženost Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.2 Kreditni rizik (nastavak)

Izuzetak predstavljaju finansiranja do iznosa 25.000 BAM gdje nadležnost o odobravanju pojedinačnog finansiranja za fizička lica ima rukovodilac filijale.

Finansiranja koja prelaze iznos od 3.000.000,00 BAM, su predmet odobrenja od strane Nadzornog odbora Banke.

Odluka o izlaganju Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja prema licima povezanim sa Bankom vrši se u skladu sa Posebnim politikama sa procedurama za poslovanja sa licima povezanim sa Bankom.

Odobrovanje kredita zaposlenim Banke vrši se u skladu sa Politikama i procedurama finansiranja zaposlenih Banke.

Funkcija upravljanja kreditnim rizikom je odvojena od svakodnevnih poslova vezanih za odnose sa klijentima i poslove kreditiranja / finansiranja. Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom vrši procjenu kreditnog rizika svakog pojedinačnog zahtjeva za finansiranje pravnih lica, kao i za zahtjeve preko 25.000 BAM sektora za poslovanje sa stanovništvom. Za iznose od 10.000-25.000 BAM Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom radi naknadnu ocjenu visine kreditnog rizika uz određivanje slučajnog uzorka veličine 1/3 predmeta od ukupnog broja odobrenih predmeta. Procjena je dio prijedloga za finansiranje.

Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizicima treba da prati limite, odnosno maksimalni nivo eksponiranja, u odnosu na pojedinačne klijente prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica u momentu odobrenja finansiranja u skladu sa zakonskim zahtjevima kao što je dato u nastavku:

- Dozvoljeno izlaganje kreditnom riziku bez kolaterala (iznos u BAM)= Osnovni kapital banke kapitala x 5%;
- Veliko izlaganje kreditnom riziku-VIKR (iznos u BAM) = Osnovni kapital banke x 15%;
- Dozvoljeno izlaganje kreditnom riziku bez prvoklasnog kolaterala (iznos u BAM) = Osnovni kapital banke x 25%;
- Najveća izloženost kreditnom riziku-NIKR (iznos u BAM)= Osnovni kapital banke x 40%;
- Zbir velikih izlaganja kreditnom riziku-ZVIKR (iznos u BAM)= Osnovni kapital banke x 300%.

Sektor za strateško planiranje, finansijsku kontrolu i opće računovodstvo kvartalno izvještava Upravu banke o nastanku izloženosti preko limita definiranim članovima 4, 5, 6, 7, 8, 9 Programa, politika i procedura za osiguranje diversifikacije i koncentracije rizika finansiranja nakon izvršenih računovodstvenih knjiženja koja su imala za posljedicu smanjenje kapitala. Uprava Banke daje smjernice za otklanjanje eventualnih prekoračenja, te ravnomjerniju raspodjelu, upravljanje i kontrolu postojećih i potencijalnih izlaganja Banke.

Izloženost kreditnom riziku/ riziku finansiranja / mora biti pokrivena adekvatnim kolateralom, u skladu sa zakonskim i internim pravilima. Tipovi kolaterala prihvatljivi Banci, kao i odnos između vrijednosti kolaterala i kredita / finansiranja ili garancije su uspostavljene Odlukom o definisanju, procjeni i tretmanu založenog kolaterala.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Klasifikacijski prijedlog je napravljen od strane Sektora za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom i prosljeđena Sektoru za poslovanje sa pravnim licima i Sektoru za poslovanje sa stanovništvom za ocjenu rezervacije umanjenja vrijednosti.

Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom nakon uvažanih komentara Sektora za poslovanja sa pravnim licima i Sektora za poslovanje sa stanovništvom dostavlja prijedlog klasifikacije zajedno sa komentarima sektora Upravi Banke.

Uprava Banke razmatra dostavljena obrazloženja Sektora za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom, komentare Sektora za poslovanje sa pravnim licima, i Sektora za poslovanje sa stanovništvom i donosi konačnu odluku o nivou rezervi za taj mjesec nakon čega Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom sačinjava konačni izvještaj o nivou posebnih rezervi za tekući mjesec.

Sektor za finansijsku kontrolu, strateško planiranje i opće računovodstvo radi knjiženje rezervacije umanjenja vrijednosti.

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku stavkama iz izvještaja o finansijskom položaju:

31. decembar 2014.	Bruto izloženost	Pojedinačno umanjena imovina	Kolektivno umanjena imovina	Neto maksimalna izloženost
Novac i sredstva kod banaka	144.546	-	(16)	144.530
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	33.138	-	-	33.138
Plasmani bankama	61.975	-	(3)	61.972
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	60	-	(13)	47
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	598	-	-	598
Finansiranje klijenata	392.602	(6.474)	(7.454)	378.674
Ostala aktiva	2.745	(20)	(94)	2.631
Ukupno	635.664	(6.494)	(7.580)	621.590
31. decembar 2013.	Bruto izloženost	Pojedinačno umanjena imovina	Kolektivno umanjena imovina	Neto maksimalna izloženost
Novac i sredstva kod banaka	147.757	-	(14)	147.743
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	27.087	-	-	27.087
Plasmani bankama	36.814	-	(27)	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	57	-	(12)	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	542	-	-	542
Finansiranje klijenata	346.400	(5.321)	(7.042)	334.037
Ostala aktiva	5.301	(7)	(73)	5.221
Ukupno	563.958	(5.328)	(7.168)	551.462

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Tabela u nastavku prikazuje bruto iznos imovine izložene kreditnom riziku za svaku kategoriju rezervisanja Banke, zajedno s povezanim iznosom umanjenja vrijednosti. Problematična imovina je ona gdje dužnik kasni više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu ili gdje je izvršeno restrukturiranje potraživanja uslijed pogoršanja finansijskog stanja dužnika, uz umanjenje glavnice, profitne marže ili naknade ili produženja roka vraćanja istih.

31. decembar 2014.	Bruto iznos	Umanjenje vrijednosti	Neto iznos
Neproblematična imovina	537.758	(4.327)	533.431
Problematična imovina	61.366	(9.621)	51.745
	599.124	(13.948)	585.176

31. decembar 2013.	Bruto iznos	Umanjenje vrijednosti	Neto iznos
Neproblematična imovina	481.366	(4.144)	477.222
Problematična imovina	49.605	(8.260)	41.345
	530.971	(12.404)	518.567

Izloženost kreditnom riziku od finansiranja klijenata i plasmana kod banaka, isključujući obaveznu rezervu, prema rejtingu je kako slijedi:

	Banke		Privreda		Stanovništvo		Ukupno	
	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti
31. decembar 2014.								
Bez rejtinga	206.522	(20)	-	-	-	-	206.522	(20)
Neproblematična imovina	-	-	194.667	(2.612)	136.569	(1.695)	331.236	(4.307)
Problematična imovina	-	-	51.207	(6.663)	10.159	(2.958)	61.366	(9.621)
Ukupno	206.522	(20)	245.874	(9.275)	146.728	(4.653)	599.124	(13.948)
Ukupno (neto)	206.502	-	236.599	-	142.075	-	585.176	-
	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti
31. decembar 2013.								
Bez rejtinga	184.571	(41)	-	-	-	-	184.571	(41)
Neproblematična imovina	-	-	187.521	(2.992)	109.274	(1.112)	296.795	(4.104)
Problematična imovina	-	-	38.956	(4.982)	10.649	(3.277)	49.605	(8.259)
Ukupno	184.571	(41)	226.477	(7.974)	119.923	(4.389)	530.971	(12.404)
Ukupno (neto)	184.530	-	218.503	-	115.534	-	518.567	-

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.2 Kreditni rizik (nastavak)****Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja**

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavnicu i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju komitenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Banka vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Banke o nastalim gubicima u svom portfoliju finansiranja.

Klasifikacija potraživanja se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata.

U slučaju pojedinačne ispravke vrijednosti finansiranja klijenata, budući procijenjeni tokovi gotovine se diskontuju u skladu sa zahtjevima MRS 39 kako bi se došlo do odgovarajućeg iznosa ispravke vrijednosti.

Finansiranja klijenata umanjena za rezervisanja su prikazana u tabeli ispod:

	Ukupna potraživanja po finansiranju klijenata	Umanjenje vrijednosti	Neto potraživanja po finansiranju klijenata
31. decembar 2014.			
Portfolio rezervisanja za rizik - grupno	337.801	(7.454)	330.347
Pojedinačna rezervisanja za rizik - individualno	54.801	(6.474)	48.327
	392.602	(13.928)	378.674
31. decembar 2013.			
Portfolio rezervisanja za rizik - grupno	302.713	(7.042)	295.671
Pojedinačna rezervisanja za rizik - individualno	43.687	(5.321)	38.366
	346.400	(12.363)	334.037

Kolateral

Banka, u cilju minimiziranja rizika u poslovanju finansiranja klijenata koristi Proceduru upravljanja kolaterala te za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više sljedećih instrumenata:

- Novčani depozit,
- Založno pravo na nepokretne stvari,
- Založno pravo na pokretne stvari,
- Založno pravo na zalihe,
- Garancije banaka i korporativne garancije,
- Ustupanje potraživanja –cesija,
- Vrijednosni papiri,
- Polica osiguranja potraživanja,
- Jamstva fizičkih i pravnih lica, države BiH, FBiH i jedinica lokalne uprave.

Procjena fer vrijednosti umanjenih sredstava je zasnovana na vrijednosti instrumenta obezbjeđenja procijenjenog u trenutku zaduživanja i ažurira se periodično u skladu sa Procedurom upravljanja kolateralima.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Izloženosti od finansiranja i kolaterali:

	Stanovništvo		Pravna lica		Ukupno	
	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala
31. decembar 2014.						
Izloženost finansiranja klijenata neto	142.075	80.044	236.599	275.177	378.674	355.221
31. decembar 2013.						
Izloženost finansiranja klijenata neto	115.534	67.822	218.503	258.470	334.037	326.292

Dospijee i umanjnje vrijednosti potraživanja, koja obuhvataju finansiranja komitentima i plasmane bankama, može se prikazati kako slijedi:

	Nedospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Dospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Potraživanja za koja je umanjena vrijednost	Umanjenje vrijednosti - grupno	Umanjenje vrijednosti - individualno	Ukupno
31. decembar 2014.						
Pravna lica	194.472	1.433	49.969	(3.195)	(6.080)	236.599
Banke	206.522	-	-	(20)	-	206.502
Stanovništvo	141.311	585	4.832	(4.259)	(394)	142.075
Ukupno	542.305	2.018	54.801	(7.474)	(6.474)	585.176
31. decembar 2013.						
Pravna lica	206.616	4.303	15.558	(3.157)	(4.817)	218.503
Banke	184.571	-	-	(41)	-	184.530
Stanovništvo	116.614	1.477	1.832	(3.885)	(504)	115.534
Total	507.801	5.780	17.390	(7.083)	(5.321)	518.567

Tokom 2014 god. Banka je promijenila metodologiju obračuna ispravke vrijednosti na način da se za sve klijente koji su predmet individualne procjene računa ispravka vrijednosti trebaju imati minimalnu stopu koja se određuje primjenom statističkog podatka koji je na dan obračuna 31.12.2014. bio 1,41%. Statistički podatak predstavlja prosjek odnosa ispravke vrijednosti na dijelu portfolija koji se ne nalazi u statusu neizmirenja obaveza i izloženosti dijela tog portfolija izračunatog na bazi 13 zadnjih perioda. Ovaj procenat se počeo primjenjivati 30. juna 2014. godine

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Starosna struktura potraživanja po finansiranju, dospjelih i nedospjelih, a za koje nije ili je izvršeno umanjenje vrijednosti na dan 31. decembra, je kako slijedi (obuhvaćena su finansiranja komitentima i plasmani bankama):

	Nedospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Dospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Potraživanja za koja je umanjena vrijednost	Umanjenje vrijednosti - grupno	Umanjenje vrijednosti - individualno	Ukupno
31. decembar 2014.						
Nema kašnjenja	506.218	339	29.965	(3.985)	(1.442)	531.095
Do 30 dana	22.850	571	1.330	(254)	(19)	24.478
Od 30 do 90 dana	7.381	399	46	(88)	(1)	7.737
Preko 90 dana	5.856	709	23.460	(3.147)	(5.012)	21.866
Ukupno	542.305	2.018	54.801	(7.474)	(6.474)	585.176
31. decembar 2013.						
Nema kašnjenja	480.593	701	4.811	(3.830)	(1.260)	481.015
Do 30 dana	13.096	473	339	(193)	(29)	13.686
Od 30 do 90 dana	9.305	109	-	(121)	-	9.293
Preko 90 dana	4.807	4.497	12.240	(2.939)	(4.032)	14.573
Ukupno	507.801	5.780	17.390	(7.083)	(5.321)	518.567

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Banka prati koncentraciju kreditnog rizika po privrednim granama i geografskim lokacijama. Koncentracija rizika u neto iznosima bilansne izloženosti po privrednim granama je kako slijedi:

Koncentracija rizika po privrednim sektorima	2014.		2013.	
	'000 BAM	%	'000 BAM	%
Trgovina	84.266	22,25%	77.496	23,20%
Proizvodnja	79.377	20,96%	83.577	25,02%
Građevinarstvo	29.837	7,88%	25.993	7,78%
Transport i komunikacije	14.725	3,89%	9.080	2,72%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	6.832	1,80%	6.156	1,84%
Nekretnine	6.056	1,60%	6.337	1,90%
Turizam	886	0,23%	962	0,29%
Školstvo i ostale javne usluge	287	0,08%	238	0,07%
Finansijske institucije	1	0,00%	313	0,09%
Ostalo	14.332	3,78%	8.351	2,50%
Ukupno preduzeća	236.599	62,48%	218.503	65,41%
Stambeni	96.654	25,52%	77.061	23,07%
Ostalo	41.317	10,91%	35.260	10,56%
Samostalne zanatske radnje	4.104	1,08%	3.213	0,96%
Ukupno stanovništvo	142.075	37,52%	115.534	34,59%
Ukupno	378.674	100,00%	334.037	100,00%

Struktura finansiranja klijenata se redovno nadgleda od strane Sektora za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom kao i Odbora za finansiranja u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki utjecaj na portfolio finansiranja klijenata (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Finansiranja su odobrena klijentima u Bosni i Hercegovini.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.2 Kreditni rizik (nastavak)****Reprogrami i restrukturiranja**

Restrukturirana imovina predstavlja imovinu koja je refinansirana, reprogramirana ili na neki drugi način konvertovana, odnosno imovina kod koje su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti, odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenom planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni kako bi Banka korisniku omogućila lakše servisiranje obaveza, a što je sigurnije i za Banku. Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi Komitet za finansiranje i investicije.

Reprogramirana i restrukturirana finansiranja na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine data su u nastavku:

	Broj ponovno ugovorenih finansiranja klijenata	Vrijednost
31. decembar 2014.		
Pravna lica	75	52,457
Fizička lica i poduzetnici	43	973
	118	53,430
31. decembar 2013.		
Pravna lica	56	31,845
Fizička lica i poduzetnici	21	841
	77	32,686

Intenzivno praćenje klijenata

Za klijente čiji plasmani još ne ispunjavaju uslove za prijenos u nekvalitetnu aktivu, a zahtijevaju pažljivu obradu i praćenje poslovanja, Banka uvodi intenzivno praćenje. Takve klijente Banka zbog različitih uzroka u poslovanju (značajan obim plasmana, izrazito negativan trend poslovanja, povećanje zaduženosti, utvrđivanje adekvatnosti kapitala klijenta, neplaćanje ili neredovno plaćanje obaveza) uvrštava na listu za intenzivno praćenje. Inicijativa za uvrštavanje određenog klijenta na listu za intenzivno praćenje dolazi od poslovnih dijelova Banke, a donošenje odluke o uvrštavanju klijenata na listu za intenzivno praćenje je u nadležnosti Uprave Banke. Intenzivno praćenje znači da praćenje klijenata ostaje u poslovnom djelu Banke, a u njegovu obradu se uključuju zaposlenici Odjeljenja za praćenje naplate problematičnih potraživanja i reprogramiranje i po potrebi i zaposlenici Službe pravnih poslova.

Radi intenzivnijeg prepoznavanja i praćenja ranih znakova nastanka rizika neispunjenja obaveza Banka je krajem 2013. godine unutar Sektora za poslovanje sa pravnim licima formirala Odjeljenje za ranu naplatu i monitoring finansiranja.

Radi intenzivnijeg prepoznavanja i praćenja ranih znakova nastanka rizika neispunjenja obaveza, Banka je u 2014. godini reorganizovala i pojačala Odjeljenje za ranu naplatu i monitoring finansiranja koje se nalazi u okviru Sektora za poslovanje sa fizičkim licima.

Intenzivno praćenje klijenata prestaje u sljedećim slučajevima:

- razrješenjem svih plasmana Banke prema klijentu (naplatom ili otpisom),
- donošenjem odluke Komiteta za finansiranje i investicije Banke o prijenosu potraživanja klijenata u Odjeljenje za praćenje naplate problematičnih potraživanja i reprogramiranje (u slučaju neispunjavanja strategije, odnosno daljeg pogoršanja položaja),
- pokretanjem stečajnog postupka nad komitentom,
- u drugim slučajevima kada rukovodstvo Banke donese odluku o prestanku intenzivnog praćenja komitenta.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.2 Kreditni rizik (nastavak)

3.3 Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog instrumenta uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proističe iz otvorenih pozicija po osnovu profitne marže, valuta i kapitalnih proizvoda, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su profitne marže, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje uputstva za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgledaju odbori za upravljanje rizikom Banke.

3.4 Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz aktivnosti finansiranja, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontrolira se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranu valutu ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje valutnom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila, je odgovornost Sektor sredstava i finansijskih institucija.

U cilju učinkovitijeg upravljanja valutnim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursevima i riziku stranih valuta.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.4 Valutni rizik (nastavak)****Koncentracija valutnog rizika imovine i obaveza**

Banka je imala slijedeće značajne valutne pozicije na dan 31. decembra 2014. godine i 31. decembra 2013. godine. Banka ima veliki broj ugovora s valutnom klauzulom. Vrijednost u domaćoj valuti glavnice i profitne marže kod takvih ugovora određuje se kretanjem kursa strane valute.

Na dan 31. decembra 2014.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Aktiva					
Novac i sredstva kod banaka	107.712	31.308	2.193	3.317	144.530
Obavezna rezerva kod CBBH	33.138	-	-	-	33.138
Plasmani bankama	33	49.876	12.063	-	61.972
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	28	-	19	-	47
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	598	-	-	-	598
Finansiranje klijenata	378.674	-	-	-	378.674
Ostala aktiva	2.530	71	30	-	2.631
Nekretnine i oprema	14.116	-	-	-	14.116
Nematerijalna imovina	726	-	-	-	726
Ukupna aktiva	537.555	81.255	14.305	3.317	636.432
Obaveze i kapital					
Depoziti banaka	-	29.341	-	-	29.341
Depoziti klijenata	215.770	157.779	14.243	2.832	390.624
Obaveze za primljene pozajmice	17.778	97.792	-	-	115.570
Ostale obaveze	4.057	4.864	34	1	8.956
Rezervisanja za obaveze i troškove	644	133	16	-	793
Kapital i rezerve	91.148	-	-	-	91.148
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	329.397	289.909	14.293	2.833	636.432
Neto devizna pozicija	208.158	(208.654)	12	484	-

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembra 2013.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Aktiva					
Novac i sredstva kod banaka	93.056	45.866	5.772	3.049	147.743
Obavezna rezerva kod CBBH	27.087	-	-	-	27.087
Plasmani bankama	1	33.773	3.013	-	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	28	-	17	-	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	298	244	-	-	542
Finansiranje klijenata	334.037	-	-	-	334.037
Ostala aktiva	4.875	333	12	1	5.221
Nekretnine i oprema	9.532	-	-	-	9.532
Nematerijalna imovina	802	-	-	-	802
Ukupna aktiva	469.716	80.216	8.814	3.050	561.796
Obaveze i kapital					
Depoziti banaka	-	35.276	-	-	35.276
Depoziti klijenata	190.141	156.835	8.607	2.107	357.690
Obaveze za primljene pozajmice	9.150	68.454	-	-	77.604
Ostale obaveze	3.009	204	120	1	3.334
Rezervisanja za obaveze i troškove	614	74	70	-	758
Kapital i rezerve	87.134	-	-	-	87.134
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	290.048	260.843	8.797	2.108	561.796
Neto devizna pozicija	179.668	(180.627)	17	942	-

Razlika u neto deviznoj poziciji u 2014. i 2013. godini proizlazi iz činjenice da su finansiranja sa valutnom klauzulom vezanom za EUR iskazana u poziciji BAM. Obzirom, da pozicije ostalih valuta ne pokazuju značajniju neusklađenost, Banka nije u značajnoj mjeri izložena valutnom riziku.

Analiza osjetljivosti - strane valute

Banka je uglavnom izložena valutama EUR i USD budući da je BAM fiksno vezan za EUR (1 EUR = 1.95583 BAM). Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD. Analiza osjetljivosti urađena je na bazi 10%-tnog povećanja ili smanjenja kursa strane valute u odnosu na domaću valutu.

	Efekat USD-a		Efekat EUR-a	
	2014.	2013.	2014.	2013.
Promjena dobiti	-	-	21	18

Banka uzima izloženost na efektne promjene na prevladavajuće kursne razlike na finansijsku poziciju i novčani tok. Banka prati svoj valutni položaj u odnosu na udovoljavanje regulatornim zahtjevima koje je Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine definirala kao limite otvorenih pozicija. Banka nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim valutama kako bi izbjegla izloženost valutnom riziku.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.5 Upravljanje rizikom profitne marže

Poslovanje Banke je pod utjecajem rizika promjene profitnih marži, u onoj mjeri u kojoj aktiva i obaveze koji nose profitnu maržu dopijevaju ili im se mijenjaju profitne marže u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina ugovora o finansiranju pravnih i fizičkih lica su inicijalno ugovoreni sa profitnim maržama koje su zasnovane na šestomjesečnom ili jednogodišnjem EURIBOR-u. Uprava mijenja ove marže u skladu sa promjenama na tržištu. Većina ugovora o finansiranju pravnih i fizičkih lica imaju ugovorenu klauzulu „ne manje od“ koja štiti Banku od gubitka profita koji bi mogao nastati smanjenjem vrijednosti EURIBOR-a .

Osjetljivost imovine i obaveza na kretanje profitne marže

Tabela u nastavku daje kratak prikaz izloženosti Banke riziku profitne marže na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke su u tabeli prikazani po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorizirani po ugovorenom roku dopijeca ili promjene profitne marže, zavisno šta je manje.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Na dan 31. decembra 2014.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	44.696	99.834	-	-	-	-	144.530	99.834
Obavezna rezerva kod CBBH	-	33.138	-	-	-	-	33.138	33.138
Plasmani kod drugih banaka	-	60.978	994	-	-	-	61.972	61.972
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	47	-	-	-	-	-	47	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	598	-	-	-	-	-	598	-
Finansiranje klijenata	11.113	27.269	15.019	89.122	170.243	65.908	378.674	-
Ostala aktiva	2.631	-	-	-	-	-	2.631	-
Nekretnine i oprema	14.116	-	-	-	-	-	14.116	-
Nematerijalna imovina	726	-	-	-	-	-	726	-
Ukupna aktiva	73.927	221.219	16.013	89.122	170.243	65.908	636.432	194.944
Obaveze i kapital								
Depoziti banaka	-	9.779	-	-	19.562	-	29.341	-
Depoziti klijenata	171.725	11.997	14.268	68.955	120.782	2.897	390.624	106.505
Obaveze za primljene pozajmice	97.792	193	386	2.007	9.330	5.862	115.570	99.292
Ostale obaveze	8.956	-	-	-	-	-	8.956	503
Rezervisanja za obaveze i troškove	213	-	-	580	-	-	793	-
Kapital i rezerve	91.148	-	-	-	-	-	91.148	-
Ukupno obaveze i kapital	369.834	21.969	14.654	71.542	149.674	8.759	636.432	206.300
Neusklađenost profitne marže	(295.907)	199.250	1.359	17.580	20.569	57.149	‘	(11.356)

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Na dan 31. decembra 2013.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	62.772	84.971	-	-	-	-	147.743	84.971
Obavezna rezerva kod CBBH	-	27.087	-	-	-	-	27.087	27.087
Plasmani kod drugih banaka	-	26.976	-	9.811	-	-	36.787	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	45	-	-	-	-	-	45	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	542	-	-	-	-	-	542	-
Finansiranje klijenata	11.233	16.733	19.814	89.797	147.938	48.522	334.037	-
Ostala aktiva	5.157	64	-	-	-	-	5.221	52
Nekretnine i oprema	9.532	-	-	-	-	-	9.532	-
Nematerijalna imovina	802	-	-	-	-	-	802	-
Ukupna aktiva	90.083	155.831	19.814	99.608	147.938	48.522	561.796	148.897
Obaveze i kapital								
Depoziti banaka	-	5.869	-	29.407	-	-	35.276	-
Depoziti klijenata	135.402	21.027	13.373	92.589	90.667	4.632	357.690	98.714
Obaveze za primljene pozajmice	68.457	108	237	1.162	4.869	2.771	77.604	69.749
Ostale obaveze	2.388	946	-	-	-	-	3.334	54
Rezervisanja za obaveze i troškove	142	616	-	-	-	-	758	-
Kapital i rezerve	87.134	-	-	-	-	-	87.134	-
Ukupno obaveze i kapital	293.523	28.566	13.610	123.158	95.536	7.403	561.796	168.517
Neusklađenost profitne marže	(203.440)	127.265	6.204	(23.550)	52.402	41.119	-	(19.620)

Analiza osjetljivosti – profitna marža

U zavisnosti od neto zaduženosti u nekom vremenskom periodu, bilo koja promjena profitne marže ima proporcionalan uticaj na rezultat Banke. Izloženost Banke stopama profitnih marži na fiksnu imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti.

Da su profitne marže na plasmane i depozite bile za 1% više/nije, sa svim ostalim parametrima nepromijenjenim, gubitak bi bio viši/niji za iznos 166 hiljada BAM(2013. godina 132 hiljade BAM), zbog viših/nizih troškova profitnih marži.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsolidira svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita građana i pravnih lica, uzete namjenske kreditne linije/pozajmice i dionički kapital. To povećava fleksibilnost finansiranja, ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak finansiranja.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospeljeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Ročnost imovine i obveza te kapitala i rezervi Banke na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine prikazana je u tabeli u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospeljeća, uz izuzetak vlasničkih udjela raspoloživih za prodaju koji su razvrstani u skladu s njihovom sekundarnom likvidnošću, u periodu dospeljeća do jednog mjeseca kao i obavezna rezerva.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.6 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2014.	Bez dospijeca	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Aktiva							
Novac i sredstva kod Banaka	-	144.530	-	-	-	-	144.530
Obavezna rezerva kod CBBH	-	33.138	-	-	-	-	33.138
Plasmani kod drugih banaka	-	60.978	994	-	-	-	61.972
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	47	-	-	-	-	47
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	-	598	-	-	-	-	598
Finansiranje klijenata	-	33.018	15.710	91.533	172.462	65.950	378.674
Ostala aktiva	-	2.404	-	-	227	-	2.631
Nekretnine i oprema	14.116	-	-	-	-	-	14.116
Nematerijalna imovina	726	-	-	-	-	-	726
Ukupna aktiva	14.842	274.713	16.704	91.533	172.689	65.950	636.432
Obaveze i kapital							
Depoziti banaka	-	9.779	-	-	19.562	-	29.341
Depoziti klijenata	-	183.722	14.268	68.955	120.782	2.897	390.624
Obaveze za primljene Pozajmice	-	593	-	52	4.331	110.594	115.570
Ostale obaveze	-	8.956	-	-	-	-	8.956
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	213	-	579	-	-	793
Kapital i rezerve	-	11.089	-	-	-	80.059	91.148
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	-	214.352	14.268	69.586	144.675	193.550	636.432
Neusklađenost ročne strukture	14.842	60.361	2.436	21.947	28.014	(127.600)	-

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.6 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2013.	Bez dospijeća	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Aktiva							
Novac i sredstva kod banaka	-	147.743	-	-	-	-	147.743
Obavezna rezerva kod CBBH	-	27.087	-	-	-	-	27.087
Plasmani kod drugih banaka	-	26.976	-	9.811	-	-	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	10	35	-	-	-	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	-	542	-	-	-	-	542
Finansiranje klijenata	-	27.724	19.823	89.839	148.109	48.542	334.037
Ostala aktiva	-	5.221	-	-	-	-	5.221
Nekretnine i oprema	9.532	-	-	-	-	-	9.532
Nematerijalna imovina	802	-	-	-	-	-	802
Ukupna aktiva	10.334	235.303	19.858	99.650	148.109	48.542	561.796
Obaveze i kapital							
Depoziti banaka	-	5.869	-	29.407	-	-	35.276
Depoziti klijenata	-	156.429	13.373	92.589	90.667	4.632	357.690
Obaveze za primljene Pozajmice	-	108	237	1.162	4.869	71.228	77.604
Ostale obaveze	-	3.334	-	-	-	-	3.334
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	758	-	-	-	-	758
Kapital i rezerve	-	7.075	-	-	-	80.059	87.134
Ukupno obaveze. kapital i rezerve	-	173.573	13.610	123.158	95.536	155.919	561.796
Neusklađenost ročne strukture	10.334	61.730	6.248	(23.508)	52.573	(107.377)	-

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.7 Prezentacija finansijskih instrumenata po kategoriji mjerenja**

U svrhu mjerenja, MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje" Banka klasificira finansijska sredstva po slijedećim kategorijama: (a)finansiranje komitenata i potraživanja, (b)finansijska sredstva po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak i (c)finansijska sredstva namijenjena prodaji. Finansijske obaveze se klasificiraju kao ostale finansijske obaveze.

Slijedeće tabele prikazuju usklađivanje finansijskih sredstava prema navedenim kategorijama mjerenja.

31. decembar 2014.

	Finansiranje komitenata i potraživanja	Po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak	Sredstva namijenjena prodaji	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	144.530	-	-	144.530
Obavezna rezerva kod Centralne banke	33.138	-	-	33.138
Plasmani bankama	61.972	-	-	61.972
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	47	47
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	598	-	598
Finansiranje klijenata	378.674	-	-	378.674
	618.314	598	47	618.959

31. decembar 2013.

	Finansiranje komitenata i potraživanja	Po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak	Sredstva namijenjena prodaji	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	147.743	-	-	147.743
Obavezna rezerva kod Centralne banke	27.087	-	-	27.087
Plasmani bankama	36.787	-	-	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	45	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	542	-	542
Finansiranje klijenata	334.037	-	-	334.037
	545.654	542	45	546.241

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.8 Procjena fer vrijednosti

Tabela ispod analizira finansijske instrumente iskazane po fer vrijednosti, metodom procjene. Različiti nivoi su definisani na slijedeći način:

- Kotirane cijene (neprilagođene) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obaveze (Nivo 1), gdje su kotirane cijene stvarne trgovine često na raspolaganju (tj. preko 90% dana trgovanja u godini)
- Inputi osim kotiranih cijena uključenih u nivou 1 koji su vidljivi za imovinu ili obavezu, direktno (kao cijene) ili indirektno (izvedeni iz cijena) (Nivo 2).
- Inputi za imovinu ili obavezu koji se ne zasnivaju na vidljivim podacima tržišta (neuočljivi inputi) (Nivo 3).

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2014. godine.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Plasmani bankama	-	61.972	-	61.972
- Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	47	-	47
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	598	-	598
-Finansiranje klijenata	-	-	378.674	378.674
Ukupna sredstva	-	62.617	378.674	441.291

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2013. godine.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Plasmani bankama	-	36.787	-	36.787
- Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	45	-	45
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	542	-	542
-Finansiranje klijenata	-	-	334.037	334.037
Ukupna sredstva	-	37.374	334.037	371.411

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima se zasniva na kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilansa stanja. Tržište se smatra aktivnim ukoliko su kotirane cijene lako i redovno dostupne iz razmjene, od dilera, brokera, industrijske grupe, cijene usluga ili regulatorne agencije, i te cijene predstavljaju stvarne i redovne transakcije na tržištu na osnovu principa van dohvata ruke. Kotirana tržišna cijena korištena za finansijska sredstva u posjedu Banka je trenutna kupovna cijena. Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1. Nema instrumenata uključenih u nivo 1 jer se smatra da lokalna berza nije aktivna.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.9 Upravljanje kapitalom**

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom koji je širi koncept od „dioničkog kapitala“ iz izvještaja o finansijskom položaju jesu:

- Zadovoljiti kapitalne uslove koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Očuvati sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem u cilju nastavka osiguravanja povrata dioničarima i beneficija ostalim zainteresovanim stranama;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Uprava Banke kao i Odbor upravljanja aktivom i pasivom redovno nadgleda adekvatnost i stanje kapitala na osnovu odgovarajućih internih akata i regulativa koje propisuje Agencija.

U narednoj tabeli dat je kratak prikaz sastava regulatornog kapitala i stopa adekvatnosti kapitala Banke za godine završene na dan 31. decembra 2014. i 2013., a pripremljene su u skladu sa zahtjevima FBA.

	2014.	2013.
Neto kapital Banke u skladu sa zahtjevima FBA		
Osnovni kapital	80.666	82.861
Dopunski kapital	7.247	9.965
Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu	(23.362)	(16.788)
Iznos neto kapital	64.551	76.038
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata	415.252	371.987
POR (ponderisani operativni rizik)	21.500	21.075
Ukupno ponderisani rizici	436.752	393.062
Stopa adekvatnosti kapitala na dan 31.decembar	14,8%	19,3%

Minimalna stopa adekvatnosti kapitala propisana od strane FBA iznosi 12%.

4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke

Banka pravi procjene i pretpostavke o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se provjeravaju, a zasnivaju se na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti procjena. Procjena umanjenja vrijednosti portfolija finansiranja klijenata Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađenosti knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Umanjenje vrijednosti finansiranja klijenata

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Umanjenje vrijednosti priznaje se uz saglasnost kategorije u koju je imovina klasifikovana.

Prilikom određivanja potrebnog nivoa rezervisanja za finansiranje klijenata Uprava uzima u obzir kašnjenja u otplati, finansijsko stanje dužnika, sposobnost otplate, kvalitet kolaterala, ekonomsko okruženje, historiju otplate i prijašnje iskustvo.

Značajan dio izloženosti kreditnom riziku predstavlja iznose koji su trebali biti otplaćeni pod inicijalno ugovorenim uslovima, ali su u međuvremenu reprogramirani, u pojedinim slučajevima uz kapitalizaciju profitne marže i grace periodom. Uslijed navedenog, teško je procijeniti krajnju naplatu reprogramiranih izloženosti, te s obzirom na neizvjesnost, povećan je rizik krajnjeg povrata. Postoje također određene izloženosti gdje krajnja naplata ovisi o osnovnoj vrijednosti založenog kolaterala koja je određena od strane ovlaštenog sudskog vještaka u vrijeme odobravanja finansiranja. Uslijed nerazvijenog tržišta nekretnina, ekonomskih trendova u proteklim periodima kao i mogućih administrativnih i pravnih poteškoća, teško je procijeniti da li će, te u kojoj vrijednosti, Banka biti u mogućnosti primijeniti svoja prava te preuzeti kolateral.

Oporezivanje

Banka formira poreznu obavezu u skladu s poreznim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezna prijava podložna je odobravanju od strane poreznih vlasti koje imaju pravo naknadno pregledati poslovne knjige poreznog obveznika. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja Uprave. Kao rezultat navedenog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koje mogu biti značajne. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala.

Koncept nastanka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Banka moći kontinuirano poslovati u budućnosti.

5. Neto prihod od finansiranja ulaganja

	2014.	2013.
Prihodi od finansiranja pravnih lica (Musharaka)	14.701	12.734
Prihodi od finansiranja fizičkih lica (Musharaka, Ijara)	8.895	7.368
Prihod od poslovanja sa drugim bankama (Murabaha, Wakala)	1.866	2.206
Prihodi od obavezne rezerve	41	15
<i>Prihodi od finansiranja i ulaganja</i>	<u>25.502</u>	<u>22.323</u>
Troškovi po osnovu obaveza prema pravnim licima (Musharaka)	(3.482)	(4.423)
Troškovi po osnovu obaveza prema fizičkim licima (Musharaka)	(4.538)	(3.782)
Troškovi po osnovu obaveza prema bankama (Murabaha, Wakala)	(867)	(904)
<i>Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama</i>	<u>(8.887)</u>	<u>(9.109)</u>
Ukupno	<u>16.616</u>	<u>13.214</u>

6. Neto prihodi od naknada i provizija

	2014.	2013.
Naknade od usluga platnog prometa	2.878	2.430
Izdavanje garancija i akreditiva	973	936
Konverzija stranih valuta	903	780
Prihod od provizije - kupoprodaja deviza	261	412
Ostale usluge banke	1.971	1.803
<i>Ukupno prihod od naknada i provizija</i>	<u>6.985</u>	<u>6.361</u>
Trošak naknada po kartičnom poslovanju	(732)	(601)
Trošak poslovanja za tuđi račun	(353)	(297)
Trošak platnog prometa	(234)	(144)
Gubitak od trgovanja valutama	(49)	(84)
<i>Ukupno trošak od naknada i provizija</i>	<u>(1.368)</u>	<u>(1.126)</u>
Ukupno	<u>5.618</u>	<u>5.235</u>

7. Neto dobit iz finansijskog poslovanja

	2014.	2013.
Dobit od kursnih razlika, neto	565	421
Dobici po osnovu finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, neto (Napomena 17)	63	107
Prihod od dividendi	21	21
	<u>649</u>	<u>549</u>

8. Troškovi zaposlenih

	2014.	2013.
Plate	4.719	4.349
Porezi i naknade iz i na plate	2.907	2.661
Ostali troškovi zaposlenih	1.700	1.381
Ukupno	9.326	8.391

Prosječan broj zaposlenih za godine koje su završile 31. decembra 2014. je 295 (31. decembra 2013: 263). Troškovi osoblja uključuju 1.589 hiljada BAM (2013.: 1.454 hiljada BAM) obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih Zavodu za penziono osiguranje. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plate zaposlenih.

9. Ostali operativni troškovi

	2014.	2013.
Zakupnina	917	874
Kancelarijski materijal i troškovi održavanja	845	735
Troškovi osiguranja depozita	788	695
Troškovi obezbjeđenja	640	568
Profesionalne usluge	631	452
Telekomunikacijski troškovi	486	473
Marketing i reprezentacija	388	394
Nadzorni odbor i skupština dioničara	234	215
Ugovori o djelu - posredovanje	204	155
Troškovi energije, poštarine i komunikacija	198	183
Komunalni troškovi	193	140
Članarine	70	50
Ostali troškovi	861	792
Ukupno	6.455	5.726

10. Trošak rezervisanja

	2014.	2013.
Finansiranje klijenata (Napomena 18)	1.707	1.198
Novac i novčani ekvivalenti (Napomena 13)	16	14
Plasmani bankama (Napomena 15)	(24)	2
Ostala imovina (Napomena 19)	33	(18)
Rezervisanja za preuzete i potencijalne obaveze (Napomena 26)	35	(241)
Ukupno	1.767	955

11. Naplaćena otpisana potraživanja

	2014.	2013.
Naplaćena otpisana potraživanja od finansiranja klijenata – glavnic	43	73
Naplaćena otpisana potraživanja - ostalo	11	22
Ukupno	54	95

12. Trošak poreza na dobit

Porez na dobit priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti sadrži samo tekući porez.

	2014.	2013.
Tekući porez	519	339
Ukupno trošak poreza na dobit	519	339

Usklađivanje računovodstvene dobiti i poreza na dobit

	2014.	2013.
Dobit prije oporezivanja	4.533	3.311
- porezno nepriznati prihodi	(21)	(12)
- porezno nepriznati troškovi	677	94
<i>Oporeziva dobit za godinu</i>	<i>5.189</i>	<i>3.393</i>
Porez na dobit po stopi od 10%	519	339
Efektivna stopa poreza na dobit	11,45%	10,2%

13. Novac i sredstva kod banaka

	2014.	2013.
Račun kod Centralne banke	99.834	84.971
Računi kod drugih banaka	31.948	49.828
Novac u blagajni	12.764	12.958
Ispravka vrijednosti (Napomena 10)	(16)	(14)
Ukupno	144.530	147.743

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koji niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane:

Ugovorne strane sa eksternim kreditnim rejtingom (Moody's)	2014.	2013.
A2	2.385	37
A3	-	181
BA1	-	39
BA2	106	-
BAA1	15.896	27.650
BAA2	10.955	19.297
CAA1	2.104	2.196
CAA3	-	209
BB (Standard&Poor's)	502	219
	31.948	49.828

Centralna Banka Bosne i Hercegovine nema kreditni rejting, prema tome korišten je kreditni rejting zemlje (B 3 prema Moody's, 2013: B3).

14. Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva predstavlja iznos koji obavezno mora biti deponovan kod Centralne banke Bosne i Hercegovine („CBBH“). Osnovicu za obračun obvezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti izraženi.

U osnovicu za obračun obvezne rezerve ne ulaze:

- pozajmljena sredstva koja banke posude od nerezidenata;
- sredstva vlada entiteta namijenjena za razvojne projekte;

U osnovicu za obračun obvezne rezerve ulaze:

- 10% na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospijeca do jedne godine (kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva);
- 7% na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospijeca preko jedne godine (dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva);
- na iznos sredstava iznad obvezne rezerve stopa se utvrđuje na osnovu prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila CBBH na plasmane do mjesec dana.

15. Plasmani kod drugih banaka

	2014.	2013.
Plasmani kod drugih banaka – bruto	61.975	36.814
Rezervacije za umanjenje	(3)	(27)
Ukupno	61.972	36.787

U 2014. godine profitne marže na plasmane u EUR kretale su se od 0,20% do 4,75% godišnje (31. decembra 2013. godine - profitne marže na plasmane u EUR su se kretale od 1,4% do 4,4% godišnje).

Promjene na rezervisanjima za moguće gubitke po plasmanima kod drugih banaka su kako slijedi:

	2014.	2013.
Stanje na dan 1. januara	27	25
Neto (smanjenje) / povećanje rezervisanja (Napomena 10)	(24)	2
Stanje na dan 31. decembra	3	27

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koji niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane:

Ugovorne strane sa eksternim kreditnim rejtingom	2014.	2013.
BAA2 (Moody's)	9.779	-
BBB (Fitch Ratings)	51.198	30.064
BB (Standard&Poor's)	998	6.750
	61.975	36.814

16. Imovina raspoloživa za prodaju

	2014.	2013.
Vlasnički udjeli u povezanim licima	10	10
Ostali vlasnički udjeli	37	35
Ukupno	47	45

Vlasnički udjeli koji ne kotiraju na berzi su slijedeći :

Društvo	Aktivnost	% vlasništva	Država
Islamska međunarodna agencija za rejting	Agencija za rejting islamskih institucija	0,37	Kraljevina Bahrein
Registar vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine	Registracije, čuvanje i održavanje podataka o vrijednosnim papirima	0,687	Bosna i Hercegovina
BBI Real Estate d.o.o. Sarajevo	Upravljanje nekretninama i razvoj nekretnina za prodaju	0,03	Bosna i Hercegovina

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koji niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane. Obzirom da kreditni rejtingi emitenata nisu bili na raspolaganju, korišteni su rejtingi država, shodno tome na dan 31. decembra 2014. godine izloženost na imovini prema Moody's se nalazi u kategoriji B3 u iznosu od 28 hiljada BAM (2013. godina - Bosna i Hercegovina, 28 hiljada BAM) i u kategoriji BAA2 19 hiljada BAM (2013. godina - Kraljevina Bahrein, BAA1 - 17 hiljada BAM).

17. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka

	2014.	2013.
<i>Vlasnički udjeli koji kotiraju na berzi</i>		
Udjeli – društva u zemlji	598	298
Udjeli – društva u inostranstvu	-	244
Ukupno	598	542

Banka je izvršila usklađenje fer vrijednosti ovog portfolija što je rezultiralo neto dobitkom u iznosu od 63 hiljade (2013. godine: 107 hiljada). Primljene dividende na osnovu vlasničkih udjela koji kotiraju na berzi iznosile su 21 hiljadu BAM (2013. godine: 21 hiljada BAM).

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koji niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane. Obzirom da kreditni rejtingi emitenata nisu bili na raspolaganju, korišteni su rejtingi država, shodno tome na dan 31. decembra 2014. godine izloženost na imovini prema Moody's se nalazi u kategoriji B3 u iznosu od 598 hiljada BAM (2013. godina - Bosna i Hercegovina B3 - 298 hiljada BAM i Kraljevina Bahrein BAA1 - 244 hiljade BAM).

18. Finansiranje klijenata

	2014.	2013.
Preduzeća		
- kratkoročni	60.783	67.999
- dugoročni	185.091	158.478
	245.874	226.477
Stanovništvo		
- kratkoročni	9.028	9.186
- dugoročni	137.700	110.737
	146.728	119.923
Ukupno bruto finansiranje klijenata	392.602	346.400
Umanjenje vrijednosti	(13.928)	(12.363)
Neto finansiranje klijenata	378.674	334.037

Finansiranje klijenata se odnosi na klijente u Bosni i Hercegovini.

Promjene na rezervisanjima za finansiranje klijenata dato je kako slijedi:

	2014.	2013.
Stanje na dan 1. januara	12.363	12.002
Neto povećanje rezervisanja (Napomena 10)	1.707	1.198
Smanjenje – stečena materijalna imovina	(214)	(681)
Ostala povećanja	72	(156)
Stanje na dan 31. decembra	13.928	12.363

Profitne marže za finansiranje klijenata na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine. mogu se prikazati kako slijedi:

	2014.		2013.	
	'ooo BAM	Godišnja profitna marža	'ooo BAM	Godišnja profitna marža
Preduzeća	245.874	1,995%-14,675%	226.477	2,34% - 14,67%
Stanovništvo	146.728	1,50%-12,70%	119.923	2,99% - 12,35%
Ukupno	392.602		346.400	

19. Ostala aktiva

	2014.	2013.
Stečena materijalna imovina	1.001	3.711
Potraživanja od banaka po kartičnom poslovanju	675	589
Unaprijed plaćeni troškovi	438	246
Naknade	80	155
Potraživanja od državnih institucija	32	179
Materijali, alati i potrošna roba	5	24
Ostala imovina	513	397
<i>Podzbir</i>	<i>2.744</i>	<i>5.301</i>
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(113)	(80)
Ukupno	2.631	5.221

Kretanje na rezervisanjima za umanjenje vrijednosti ostale imovine je kako slijedi:

	2014.	2013.
Stanje na dan 1. januara	80	98
Neto (smanjenje) / povećanje rezervisanja (Napomena 10)	33	(18)
Stanje na dan 31. decembra	113	80

Banka je preuzela kolaterale od dužnika po finansiranju u 2014. u iznosu od 421 hiljada BAM (2013 – 3.568 hiljada BAM). Banka je aktivirala dio sredstava stečenih u 2013. godini priznavši ih kao nekretnine u 2014. godini u iznosu od 3.385 hiljada BAM. Svu ostalu stečenu materijalnu aktivnu Banka ima namjeru prodati.

20. Nekretnine i oprema

	Zemljište i zgrade	Računari	Namještaj i oprema	Sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>						
1. januar 2013.	6.356	2.019	4.184	304	1.271	14.134
Nabavke	-	-	-	1.840	-	1.840
Transferi	209	193	1.042	(1.526)	82	-
Prijenos na softvere	-	-	-	(135)	-	(135)
Prijenos na ostalu aktivu	-	-	-	(12)	-	(12)
Otpis	-	(120)	(91)	-	-	(211)
31. decembar 2013.	6.565	2.092	5.135	471	1.353	15.616
<i>1. januar 2014.</i>	<i>6.565</i>	<i>2.092</i>	<i>5.135</i>	<i>471</i>	<i>1.353</i>	<i>15.616</i>
Nabavke	-	-	-	2.348	-	2.348
Transferi	3.424	224	559	(4.217)	10	-
Prijenos na softvere	-	-	-	(190)	-	(190)
Prijenos sa ostale aktive	-	-	-	3.385	-	3.385
Otpis	-	(92)	(230)	-	(21)	(343)
31. decembar 2014.	9.989	2.224	5.464	1.797	1.342	20.816
<i>Akumulirana amortizacija</i>						
1. januar 2013.	474	1.257	2.419	-	1.194	5.344
Amortizacija za godinu	83	286	497	-	42	908
Otpis	-	(109)	(59)	-	-	(168)
31. decembar 2013.	557	1.434	2.857	-	1.236	6.084
<i>1. januar 2014.</i>	<i>557</i>	<i>1.434</i>	<i>2.857</i>	<i>-</i>	<i>1.236</i>	<i>6.084</i>
Amortizacija za godinu	92	279	534	-	38	943
Otpis	-	(89)	(217)	-	(21)	(327)
31. decembar 2014.	649	1.624	3.174	-	1.253	6.700
<i>Sadašnja vrijednost</i>						
31. decembar 2014.	9.340	600	2.290	1.797	89	14.116
31. decembar 2013.	6.008	658	2.278	471	117	9.532

Imovina u pripremi odnosi se na računare i drugu opremu koja se još ne koristi.

21. Nematerijalna imovina

	Softver i licence	Sredstva u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
1. januar 2013.	1.948	-	1.948
Nabavke	-	135	135
Transferi	135	(135)	-
Ostala povećanja	-	-	-
31. decembar 2013.	2.083	-	2.083
<i>1. januar 2014.</i>	<i>2.083</i>	-	<i>2.083</i>
Transferi sa nekretnina i opreme	-	190	190
Transferi	190	(190)	-
31. decembar 2014.	2.273	-	2.273
<i>Akumulirana amortizacija</i>			
1. januar 2013.	1.028	-	1.028
Amortizacija za godinu	253	-	253
31. decembar 2013.	1.281	-	1.281
<i>1. januar 2014.</i>	<i>1.281</i>	-	<i>1.281</i>
Amortizacija za godinu	266	-	266
31. decembar 2014.	1.547	-	1.547
<i>Sadašnja vrijednost</i>			
31. decembar 2014.	726	-	726
31. decembar 2013.	802	-	802

22. Depoziti klijenata

	2014.	2013.
Depoziti preduzeća:		
Po viđenju	123.962	95.046
Oročeni	73.665	116.110
Ukupno preduzeća	197.627	211.156
Depoziti fizičkih lica		
Po viđenju	54.101	41.047
Oročeni	138.896	105.487
Ukupno depoziti fizičkih lica	192.997	146.534
Ukupno	390.624	357.690

Prosječna profitna marža na oročene depozite u 2014. i 2013. godini iznosila je 3,91% odnosno 4,19%. Obračunata a neisplaćena obaveza po osnovu profitne marže na dan 31. decembra 2014. godine iznosila je 2.336 hiljada BAM (2013. godine – 1.849 hiljada BAM).

23. Depoziti banaka

	2014.	2013.
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	19.562	19.599
Turkiye Finans Katilim Bankasi a.s., Republika Turska	9.779	-
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	-	9.808
Albaraka Turk Participation Bank Istanbul, Republika Turska	-	5.869
Ukupno	29.341	35.276

Islamic Development Bank, Jeddah, Saudijska Arabija položila je depozit u iznosu od 10 miliona EUR. Profitna marža na depozit iznosi 6M EURLIBOR plus 2,00 bps. Rok dospijeca depozita je na dan 23.06. 2017. godine.

Dana 1. februara 2005. godine Master Wakala Sporazum je potpisan između Abu Dhabi Islamic Bank i Banke na iznos od 5 miliona EUR. Pojedinačni dilovi po ovom ugovoru se zaključuju na godišnjem nivou. Datum dospijeca depozita je bio 26. novembar 2014. godine, i banka je izvršila povrat depozita bez ugovaranja novog aranžmana.

Turkiye Finans Katilim Bankasi a.s. je položila kratkoročni depozit u iznosu od 5 miliona EUR od 31 decembra 2014. godine do 7 januara 2015. godine. Profitna marža na depozit iznosi 0,85 %p.a.

Obračunate a ne isplaćene obaveze po osnovu profitne marže na depozite bankama na dan 31. decembra 2014 godine su iznosile BAM 4 hiljade (2013. godine – BAM 71 hiljada).

24. Obaveze za primljene pozajmice

	2014.	2013.
T.C.Ziraat bankasi A.S. Republika Turska	97.792	68.451
Ministarstvo finansija (Fondacija Odraz)	16.278	7.855
Ministarstvo finansija (IFAD)	1.500	1.298
Ukupno	115.570	77.604

Banci je odobreno finansiranje od strane T.C. Ziraat bankasi A.S., Ministarstva finansija Bosne i Hercegovine i Svjetske banke po profitnim maržama koje su niže od stopa po kojima bi Banka dobila izvore sredstava od nevladinih i s vladom povezanih institucija. Kao rezultat navedenog Banka ima mogućnost plasirati finansiranja određenim klijentima po povoljnijim uvjetima. Uprava je razmotrila da li određeni gubici i dobiti trebaju biti priznati prilikom inicijalnog priznavanja ovakvih instrumenata. Budući da su ovakva transakcije nastale iz odnosa sa nepovezanim stranama, mišljenje Uprave je da su ovakvi izvori sredstava kao i plasmani iz tih sredstava priznati po tržišnim uvjetima te inicijalno priznavanje gubitaka i dobitaka ne postoji. U donošenju odluke Uprava je razmotrila i da se ovdje radi o posebnom tržišnom segmentu.

Banka je potpisala ugovor sa Federalnim ministarstvom finansija u martu 2008. godine vezano za sredstva obezbjeđena od strane Međunarodnog fonda za poljoprivredni razvoj (IFAD) koja je Banka koristila da finansira treća lica. Rok otplate je 12 godina (jednokratna otplata) dok je grace period 2 godine. Ugovorena fiksna profitna marža iznosi 2% godišnje.

Novi ugovor sa Federalnim ministarstvom finansija za V projekat IFAD-a je potpisan 20. juna 2013. godine. Rok otplate je 5 godina (jednokratna otplata) uz grace period od 2 godine. Ugovorena fiksna profitna marža iznosi 2% godišnje.

Banka je u oktobru 2010 godine potpisala ugovor sa Federalnim ministarstvom finansija i Fondacijom za održivi razvoj- Jedinicom za implementaciju projekta Svjetske banke. Projekat se odnosi na poboljšanje dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima. Glavnicu finansiranja banka otplaćuje kvartalno u skladu sa otplatnim planovima korisnika. Maksimalan period otplate je 10 godina. Krajnji rok povlačenja sredstva iz ove kreditne linije je juli 2014. godine. Ugovorena profitna marža iznosi šestomjesečni EURO LIBOR +1%.

Novi ugovor koji je nastavak Projekta poboljšanja dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima, sa Federalnim ministarstvom finansija i Fondacijom za održivi razvoj - Jedinicom za implementaciju projekta Svjetske banke je potpisan 24. decembra 2013. Krajnji rok implementacije je 31. jula 2016. godine.

25. Ostale obaveze

	2014.	2013.
Komisioni poslovi	4.618	14
Obaveze za neraspoređene prilive	1.042	829
Obaveze prema dobavljačima	449	387
Obaveze za rabate – rezervisani iznosi	378	186
Obaveze prema dioničarima likvidirane ICB Bank, FBiH	339	343
Donacije	274	378
Obračunati troškovi	213	211
Odgođeni prihod od naknada po garancijama	200	129
Obaveze poreza na dobit	179	40
Ostale obaveze	1.263	817
Ukupno	8.955	3.334

Komisioni poslovi uključuju iznos od 4.610 hiljadu BAM od Islamic Development Bank Jeddah za finansiranje Vakufskog fonda, koji sa 31. decembrom 2014. godine nije bio prebačen.

25. Ostale obaveze (nastavak)**Komisioni poslovi**

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, te stoga nisu uključena u izvještaju o finansijskom položaju.

	2014.	2013.
Obaveze		
IDB	5.414	710
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	3.000	-
Obaveze prema Vladi – Ministarstvo za boračka pitanja		
FBiH	2.152	2.212
Fondacija Al Mactoum	390	390
Vakufski fond	1	-
Ukupno	10.957	3.312
Sredstva		
Stanovništvo – plasirana sredstva	2.315	3.298
Pravna lica – plasirana sredstva	4.024	-
Ukupno	6.339	3.298
Razlika u komisionim poslovima	4.618	14

Banka ne snosi rizik ovih sredstava te naplaćuje naknadu od 1% do 2% za svoje usluge.

26. Rezervisanja za obaveze i troškove

	2014.	2013.
Rezervisanja za vanbilansne obaveze	580	616
Rezervisanja za otpremnine i neiskorištene godišnje odmore	213	142
Ukupno	793	758

Kretanje u rezervisanjima za obaveze i troškove:

	Rezervisanja za vanbilansne obaveze	Rezervisanja za otpremnine i godišnje odmore	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januar 2013.</i>	720	279	999
Smanjenja (Napomena 10)	(104)	(137)	(241)
Stanje na 31. decembar 2013.	616	142	758
<i>Stanje na dan 1. januar 2014.</i>	616	142	758
Smanjenja (Napomena 10)	(36)	-	(36)
Povećanje (Napomena 10)	-	71	71
Stanje na 31. decembar 2014.	580	213	793

Gubici od umanjenja vrijednosti za vanbilansne obaveze su priznati kroz neto gubitke umanjenja vrijednosti i rezervisanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti (Napomena 10).

27. Dionički kapital

Vlasnička struktura Banke je kako slijedi:

	31. decembar 2014.			31. decembar 2013.		
	Broj dionica	Iznos	%	Broj dionica	Iznos	%
Dioničari						
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	431.707	36.393	45,46	431.707	36.393	45,46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	258.994	21.833	27,27	258.994	21.833	27,27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	258.994	21.833	27,27	258.994	21.833	27,27
Ukupno	949.695	80.059	100,00	949.695	80.059	100,00

28. Potencijalne i preuzete obaveze

	2014.	2013.
Činidbene garancije	38.433	29.876
Odobreni a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata	13.604	14.791
Plative garancije	13.375	9.680
Akreditivi	2.723	3.533
Ukupno	68.135	57.880

Obaveze po operativnom najmu

U slučaju kada je Banka zajmoprimac, buduća minimalna plaćanja po osnovu najma, pod pretpostavkom neotkazivih obaveza po osnovu operativnog najma su data u tabeli ispod:

	Do godine dana	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2014				
Obaveze po operativnom najmu	768	2.076	44	2.888
Ukupno	768	2.076	44	2.888
Stanje na 31. decembar 2013				
Obaveze po operativnom najmu	752	1.729	88	2.569
Ukupno	752	1.729	88	2.569

Bosna Bank International d.d., Sarajevo**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2014. godine***(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)***29. Transakcije sa povezanim stranama**

Banka smatra da su joj direktno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice, pridružena društva Banke, članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo više rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“), članovi uže porodice ključnog rukovodstva te pravna lica koja su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva Banke i/ili članova njihovih užih porodica.

Transakcije sa povezanim stranama su dio svakodnevnih operacija Banke.

Potraživanja i obaveze sa povezanim stranama su kako slijedi:

	2014.		2013.	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
Abu Dhabi Islamic Bank, Irak - ostali	332	-	332	-
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE - dioničari	2.385	-	-	9.808
BBI Real Estate d.o.o. - ostali	1.165	6.141	2.237	2.283
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	-	19.573	174	20.320
Dubai Islamic Bank, UAE - dioničari	-	-	80	68
Ukupno	3.882	25.714	2.823	32.479

	2014.		2013.	
	Prihodi	Troškovi	Prihodi	Troškovi
BBI Real Estate d.o.o. - ostali	42	116	145	89
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	-	417	-	440
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE - dioničari	-	268	-	305
Ukupno	42	801	145	834

29. Transakcije sa povezanim stranama (nastavak)

Naknade direktorima i članovima Uprave

Naknade izvršnim direktorima i drugim članovima Uprave u toku 2014. godinu mogu se prikazati kako slijedi:

	2014.	2013.
Plate	527	470
Naknade i porezi plaćeni po osnovu penzionih naknada	288	362
Dodatni bonusi	118	111
Ukupno	933	943

U 2014. godini isplaćene su naknade članovima Nadzornog odbora, Šerijatskog odbora i Odbora za reviziju u iznosu od 65 hiljada BAM (2013.: 66 hiljada BAM) i sastoje se od neto iznosa naknada.

30. Događaji nakon datuma izvještavanja

U Februaru 2015 god. Banka je kupila poslovnu zgradu u Sarajevu u ulici Maršala Tita br.15 za iznos od BAM 3.200 hiljada koji će koristiti isključivo za poslovne svrhe.